

Найбільші гравці тютюнового ринку розглядають можливість закриття фабрик через регулювання торгової націнки на їхні товари

Про це повідомляє “Інтерфакс-Україна”. Ситуацію коментує Людмила Штанько, кандидат економічних наук, ректор Українського гуманітарного інституту.

На цю ситуацію можна поглянути з декількох точок зору.

З точки зору бізнесу цей законопроект спричинить негативні наслідки. Обсяги виробництва відповідної продукції скоротяться (за прогнозами самих виробників, на чверть), що призведе до скорочення надходжень у держбюджет (який відчутно залежить від цих поповнень), скорочення робочих місць, а отже, деякі сім'ї втратять частину своїх доходів.

З точки зору споживача даної продукції також ситуація не є позитивною. Ціни на продукцію зростуть (очікується неодноразове зростання більше, ніж на 10%). Збільшаться обсяги нелегальної торгівлі, що є негативним явищем для економіки.

Але те, що здається на перший погляд законами економіки, має інший бік. Виробники тютюнових виробів не просто створюють робочі місця та поповнюють бюджет, але спричиняють більше шкоди, ніж користі. Куріння підвищує рівень захворюваностей, що призводить до збільшення періоду непрацездатності у працівника, що має проблеми зі здоров'ям, скорочує життя працездатного населення. Щодо загрози безробіття для колишніх працівників тютюнових підприємств, то статистика показує, що дана проблема перебільшена. Професіонали затребувані в інших виробництвах, що не несуть загрози здоров'ю населення.

У цьому питанні, звичайно, є й інша сторона. Для віруючої людини, яка вважає вживання тютюну шкідливим для здоров'я, а для деяких це є відвертим гріхом, обмеження виробництва тютюнових виробів може здаватись цілком позитивним. Дійсно, в Україні є проблеми щодо регламенту реклами тютюнових виробів (хоча обмеження є, вони не є достатніми та ефективними), в практичному житті не діє заборона тютюнопаління в громадських місцях, що негативно впливає на людей, що не палять.

Але, на жаль, введення торговельних націнок, скорочення обсягів виробництва, підвищення цін на тютюнові вироби не вирішить проблему тютюнопаління в Україні. Курці або перейдуть на дешевший товар, або будуть купляти «тіньову», нелегальну продукцію, або скоротять інші статті особистого бюджету, щоб відреагувати на подорожчання вкрай необхідних для них товарів. Тому ефективними засобами боротьби з тютюнопаління можуть бути програми заохочення та популяризації здорового способу життя, спрямовані на зміну мислення, звичок і способу життя.